

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์
Weekly Epidemiological Surveillance Report, Thailand

ปีที่ 46 ฉบับที่ 17 : 8 พฤษภาคม 2558

Volume 46 Number 17 : May 8, 2015

สำนักโรคติดต่อ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health

รายงานสอบสวนการบาดเจ็บทางถนนจากรถพยาบาลประสบอุบัติเหตุ
อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา วันที่ 10 - 11 กุมภาพันธ์ 2558

Road Traffic Investigation of an Ambulance Accident in Thepha District, Songkhla Province, Thailand, 10th - 11st February 2015

✉ b_122504@yahoo.co.th

กษมา เทวรินทร์ภักดี¹, นันทพร กลิ่นจันทร์¹, วันดี วนิชย์ศักดิ์พงศ์²

¹ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา

² ภาควิชาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทคัดย่อ

เมื่อวันที่ 10 - 11 กุมภาพันธ์ 2558 ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 สงขลา ได้ลงสอบสวนอุบัติเหตุรถพยาบาลประสบอุบัติเหตุ บริเวณสี่แยก อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ที่เกิดเหตุ ณ วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2558 เพื่ออธิบายเหตุการณ์ ค้นหาปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุที่ส่งผลต่อการบาดเจ็บ และเพื่อหาแนวทางป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ โดยการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางการแพทย์ สืบรวจสถานที่เกิดอุบัติเหตุ และการสัมภาษณ์ผู้ประสบเหตุ ชาวบ้านที่อาศัยบริเวณที่เกิดเหตุ วิเคราะห์หาปัจจัยที่นำไปสู่การบาดเจ็บด้วยวิธีการของ Haddon matrix ผลการสอบสวนพบว่า อุบัติเหตุครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้ประสบเหตุ 7 ราย และยานพาหนะ 3 คัน (รถพยาบาล, รถเก๋ง และ รถกระบะ) มีผู้ได้รับบาดเจ็บเป็นพยาบาลประจำรถ 2 ราย ได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย จากการตกจากที่นั่งและกระแทกกับอุปกรณ์ภายในรถ อุบัติเหตุเกิดจากความประมาท และวิเคราะห์สถานการณ์ผิดพลาดของผู้ขับขี่รถพยาบาล ในการขับรถผ่านทางแยกสัญญาณไฟ และการไม่ใช้อุปกรณ์เข็มขัดนิรภัยและสายรัดศีรษะของพยาบาลประจำรถ และ

ญาติ ทำให้เกิดการกระแทกตนเองและอุปกรณ์ภายในรถ ดังนั้นควรมีการทบทวนการใช้อุปกรณ์ยึดตรึงบนรถ ขณะให้การดูแลผู้ป่วยบนรถพยาบาล และควรให้ความรู้พระราชบัญญัติจราจรทางบก และข้อกำหนดของผู้ขับขี่รถฉุกเฉิน เพื่อให้ทราบถึงสิทธิการขับรถผ่านสัญญาณจราจรที่ต้องลดความเร็วให้ช้าลง การใช้ไฟสัญญาณเสียงสัญญาณไซเรน แก่ผู้ขับขี่รถพยาบาล

คำสำคัญ: การสอบสวน, บาดเจ็บ, อุบัติเหตุ, รถพยาบาล, สงขลา

*****

ความเป็นมา

วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2558 เวลา 16.54 น. กลุ่มระบาดวิทยาและข่าวกรอง ได้รับแจ้งจากไลน์กลุ่ม Injury Investigation ว่าเมื่อเวลาประมาณ 12.45 น. ของวันเดียวกันเกิดเหตุรถพยาบาลนำส่งคนไข้ประสบอุบัติเหตุชนกับรถเก๋งและรถกระบะ บริเวณสี่แยกลำไพล ถนนสาย 4085 หมู่ที่ 1 ตำบลลำไพล อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา มีผู้บาดเจ็บเป็นพยาบาลประจำรถพยาบาล 2 ราย เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลสะบ้าย้อย ทีมเฝ้าระวังสอบสวนการบาดเจ็บจากกลุ่มระบาดวิทยาและข่าวกรอง สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 สงขลา

◆ รายงานสอบสวนการบาดเจ็บทางถนนจากรถพยาบาลประสบอุบัติเหตุ อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา วันที่ 10 - 11 กุมภาพันธ์ 2558	257
◆ สรุปการตรวจข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ที่ 17 ระหว่างวันที่ 26 เมษายน - 2 พฤษภาคม 2558	264
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 17 ระหว่างวันที่ 26 เมษายน - 2 พฤษภาคม 2558	267

วัตถุประสงค์ในการจัดทำ

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

1. เพื่อให้หน่วยงานเจ้าของข้อมูลรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ได้ตรวจสอบและแก้ไขให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. เพื่อวิเคราะห์และรายงานสถานการณ์โรคที่เป็นปัจจุบัน ทั้งใน และต่างประเทศ
3. เพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอผลการสอบสวนโรค หรือ งานศึกษาวิจัยที่สำคัญและเป็นปัจจุบัน
4. เพื่อเผยแพร่ความรู้ ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานทางระบาดวิทยาและสาธารณสุข

คณะที่ปรึกษา

นายแพทย์สุชาติ เจตนเสน นายแพทย์ประยูร กุณาต
นายแพทย์ธวัช ฉายนัยโยธิน นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ
นายแพทย์คำนวณ อึ้งชูศักดิ์ นายสัตวแพทย์ประวิทย์ ชุมเกษียร
นายองอาจ เจริญสุข

หัวหน้ากองบรรณาธิการ : นายแพทย์ธนรักษ์ ผลิพัฒน์

บรรณาธิการประจำฉบับ : ปริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์

บรรณาธิการวิชาการ : ญัฐกานต์ ไวยเนตร
แพทย์หญิงพิมพ์ภา เตชะกมลสุข

กองบรรณาธิการ

ปริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์ สิริลักษณ์ รังษิวงศ์ สุวดี ดิวงษ์

ฝ่ายข้อมูล

สมาน สุขุมภรณ์จันทร์ ศศิธรณ์ มาแอดิเยน พิชรี ศรีหมอก
สมเจตน์ ตั้งเจริญศิลป์

ฝ่ายจัดส่ง : พิรยา ด้ายพ้อแดง สวัสดิ์ สว่างชม

ฝ่ายศิลป์ : ปริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์

หากต้องการส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ใน

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

รวมถึง ข้อคิดเห็น

หรือพบความคลาดเคลื่อนของข้อมูล

กรุณาแจ้งมายังกลุ่มเผยแพร่วิชาการ

สำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

เบอร์โทรศัพท์ 02-590-1723 หรือ

E-mail: panda_tid@hotmail.com หรือ

weekly.wesr@gmail.com

ดำเนินการสอบสวนการบาดเจ็บ ในวันที่ 10 - 11 กุมภาพันธ์ 2558

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระบาดวิทยาเชิงพรรณนาการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนนของรถพยาบาล
2. เพื่อหาสาเหตุ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนนของรถพยาบาล
3. เพื่อหาแนวทางการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ และการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนนของรถพยาบาล

วิธีการศึกษา

1. ศึกษาาระบาดวิทยาเชิงพรรณนา โดยศึกษาภาพรวมเหตุการณ์ พฤติกรรมผู้ขับขี่ พฤติกรรมผู้โดยสาร และลักษณะการบาดเจ็บ โดย

1.1 ตรวจสอบข้อมูลย้อนหลังการเกิดอุบัติเหตุ และจำนวนผู้บาดเจ็บ เพื่อยืนยันการเกิดอุบัติเหตุและจำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บจากผู้รับผิดชอบงานบาดเจ็บ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา และโรงพยาบาลสะบ้าย้อย

1.2 สัมภาษณ์พยาบาลเวรประจำวัน ผู้ช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ พนักงานขับรถ และพยาบาลประจำรถพยาบาลในวันที่เกิดอุบัติเหตุ

1.3 รวบรวมข้อมูลประวัติการเจ็บป่วยและการรักษาจากโรงพยาบาล

1.4 ประสานงานกับแขวงทางหลวงสงขลาที่ 2 (นาหม่อม) เพื่อขอข้อมูลสัญญาณไฟจราจร สถิติการเกิดอุบัติเหตุบริเวณสี่แยกลำไพล

1.5 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับยานพาหนะโดยสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจ คนขับรถพยาบาล และศึกษาจากภาพถ่ายที่เกิดเหตุ สภาพรถที่เกิดอุบัติเหตุ

1.6 สํารวจ ถนน เส้นทาง สัญญาณไฟจราจร และสอบถามเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้เห็นเหตุการณ์ ชาวบ้านที่อาศัยใกล้จุดเกิดเหตุ พยาบาลประจำรถ และคนขับรถพยาบาล

2. วิเคราะห์เหตุการณ์และหาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาโดยใช้วิธีการของ The Haddon matrix^{1, 2}

เครื่องมือที่ใช้ในการสอบสวน

แบบสอบสวนการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการจราจรของสำนักกระบาดวิทยา³ ประกอบด้วย แบบสอบสวนสถานที่เกิดเหตุ และสภาพแวดล้อม พฤติกรรมผู้ขับขี่และผู้โดยสาร แบบสอบสวนยานพาหนะ แบบวิเคราะห์ลักษณะการชนเชิงลึก ด้วยเหตุการณ์จำลอง และแบบตรวจสอบการเก็บข้อมูลสนามและการถ่ายภาพ

กลุ่มประชากรที่ศึกษา

พยาบาลประจำรถ คนขับรถพยาบาล คนไข้ ญาติ เจ้าหน้าที่ตำรวจเจ้าของคดี ชาวบ้านผู้ที่เห็นเหตุการณ์ กรณีรถพยาบาลนำส่งคนไข้ชนกับรถเก๋ง บริเวณสี่แยกลำไพล ทางหลวงหมายเลข 42 ตำบลลำไพล อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2558 เวลาประมาณ 12.30 น. จำนวน 5 ราย

ผลการสอบสวน

1. ภาพรวมการเกิดอุบัติเหตุ พฤติกรรมผู้ขับขี่ ผู้โดยสาร และลักษณะการบาดเจ็บและเสียชีวิต

อุบัติเหตุครั้งนี้ประกอบด้วย ยานพาหนะ 3 คัน มีผู้ประสบเหตุทั้งหมด 7 ราย ประกอบด้วย ผู้ประสบเหตุในรถพยาบาล 5 ราย รถเก๋ง 1 ราย และ รถกระบะ 1 ราย ในจำนวนนี้เป็นผู้ได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุครั้งนี้ 2 ราย ซึ่งเป็นพยาบาลประจำรถพยาบาล

ภาพรวมการเกิดอุบัติเหตุ

เวลาประมาณ 12.15 น. วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2558 รถพยาบาลพร้อมคนไข้ ญาติ และพยาบาลประจำรถ 2 รายได้ออกจากโรงพยาบาลสะบ้าย้อย เพื่อนำส่งคนไข้ที่โรงพยาบาลหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ขณะเดินทางออกจากโรงพยาบาลสะบ้าย้อยประมาณ 15 นาที และรถวิ่งอยู่บนถนนสาย 4085 ทิศทางจากอำเภอสะบ้าย้อยมุ่งหน้าไปทางตำบลเทพา เมื่อมาถึงระยะทางประมาณ 200 เมตร ก่อนถึงสัญญาณไฟจราจรบริเวณสี่แยกไฟแดงลำไพล หมู่ที่ 1 ตำบลลำไพล อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ผู้ขับขี่รถพยาบาลได้เปิดเสียงไซเรน ริ่งออกจากสี่แยก ในขณะที่เดียวกันรถเก๋งที่วิ่งมาจากทิศทางอำเภอโคกโพธิ์ เพื่อมุ่งหน้าไปทางตำบลนาทวีได้วิ่งออกจากสี่แยก ชนบริเวณส่วนหน้าด้านคนขับรถพยาบาล ทำให้รถพยาบาลเสียหลักชนกับรถกระบะ ซึ่งจอดรอสัญญาณไฟ ในเส้นทางจากตำบลนาทวี ไปอำเภอโคกโพธิ์ (รูปที่ 1) ทำให้มีผู้บาดเจ็บ 2 ราย เป็นพยาบาลประจำรถพยาบาล หลังเกิดอุบัติเหตุมีรถพยาบาลจากโรงพยาบาลโคกโพธิ์ ซึ่งกลับจากส่งคนไข้ที่โรงพยาบาลสะบ้าย้อยผ่านมา ณ จุดเกิดเหตุ จึงได้นำส่งไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลสะบ้าย้อย

พฤติกรรมผู้ขับขี่

ผู้ขับขี่รถพยาบาล เพศชาย อายุ 30 ปี ทำหน้าที่เป็นผู้ขับขี่สำรอง ไม่ได้ผ่านการอบรมการขับขี่รถพยาบาลจากหน่วยงานระดับจังหวัด แต่ได้รับการฝึกภายในหน่วยงาน มีการคาดเข็มขัดนิรภัยขณะขับรถ คนขับรถพยาบาลเล่าว่า ขณะเดินทางออกจากโรงพยาบาลสะบ้าย้อยประมาณ 15 นาที ช่วงระยะทางประมาณ 200 เมตร ก่อนถึงสี่แยกไฟแดงลำไพล ผู้ขับขี่ได้เปิดเสียงไซเรนและชะลอความเร็ว ซึ่งขณะนั้นมองเห็นสัญญาณไฟจราจรสีเขียวกระพริบ จึงได้ขับผ่านสี่แยกลำไพล ตรงไป อำเภอเทพา โดยไม่เห็น

ว่ามีรถเก๋งกำลังมาจากเส้นทางโคกโพธิ์ เพื่อมุ่งหน้าไปนาทวี มาทราบเมื่อเก๋งชนที่ส่วนหัวของรถพยาบาล ทำให้รถพยาบาลเสียหลักไปชนกับรถกระบะที่จอดรอสัญญาณไฟเส้นทางนาทวีมุ่งหน้าไปโคกโพธิ์

จากการสอบถามเจ้าหน้าที่ตำรวจ และผู้ที่เห็นเหตุการณ์ ให้ข้อมูลว่า สัญญาณไฟด้านโคกโพธิ์ เป็นสัญญาณไฟเขียว และรถเก๋งวิ่งออกจากสัญญาณไฟเป็นคันที่สอง ในขณะที่สัญญาณไฟด้านสะบ้าย้อยเป็นสัญญาณไฟแดง

พฤติกรรมผู้โดยสาร จากการสัมภาษณ์พยาบาลประจำรถได้ให้ข้อมูลดังนี้ (ตารางที่ 1)

รถพยาบาลจะนำส่งคนไข้เพศหญิง อายุ 49 ปีที่จำเป็นต้องมีการตรวจวัดสัญญาณชีพตามมาตรฐานการดูแลทุก 15 นาที ขณะเกิดอุบัติเหตุเป็นช่วงเวลาที่ยาบาลประจำรถกำลังทำการตรวจวัดสัญญาณชีพผู้ป่วย

- ก่อนเกิดอุบัติเหตุ การโดยสารภายในห้องโดยสารรถพยาบาล (รูปที่ 2) คนใช้นอนบนเตียงในรถพยาบาลหันศีรษะไปด้านคนขับรถพยาบาล โดยพยาบาลคนแรก (หมายเลข 2) นั่งบริเวณเก้าอี้ด้านซ้ายใกล้ประตูรถบริเวณศีรษะคนไข้ พยาบาลคนที่สอง (หมายเลข 3) นั่งด้านข้างของเตียงคนไข้ และญาติ (หมายเลข 5) นั่งถัดมาจากพยาบาลคนที่สองใกล้กับปลายเท้าของคนไข้ พยาบาลและญาติไม่มีการใช้อุปกรณ์นิรภัยภายในรถ ไม่มีการใช้อุปกรณ์ยึดตรึงขณะปฏิบัติการพยาบาล ลักษณะห้องโดยสารภายในรถพยาบาลทำให้ผู้โดยสารภายในห้องโดยสารไม่สามารถมองเห็นเหตุการณ์ภายนอกตัวรถ

- ขณะเกิดอุบัติเหตุ พยาบาล 2 ราย กระเด็นตกจากเก้าอี้ โดยพยาบาลคนแรกกระเด็นไปทางด้านซ้ายของตัวรถศีรษะชกขวา กระแทกถึงขณะที่ยางอยู่บนพื้นรถพยาบาล พยาบาลคนที่สองนั่งด้านข้างลำตัวขวามือข้างคนไข้กระเด็นไปกระแทกที่วางน้ำเกลือบริเวณด้านข้างของตัวรถ ญาติไกลมานั่งตำแหน่งพยาบาลคนที่สอง

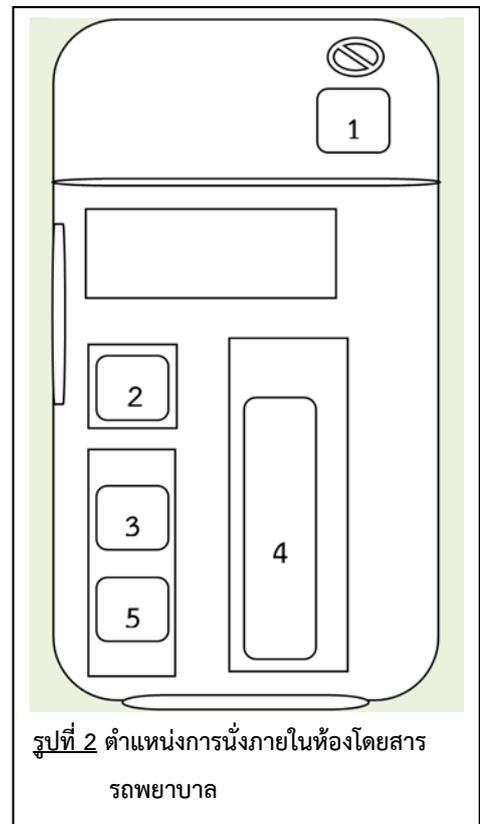
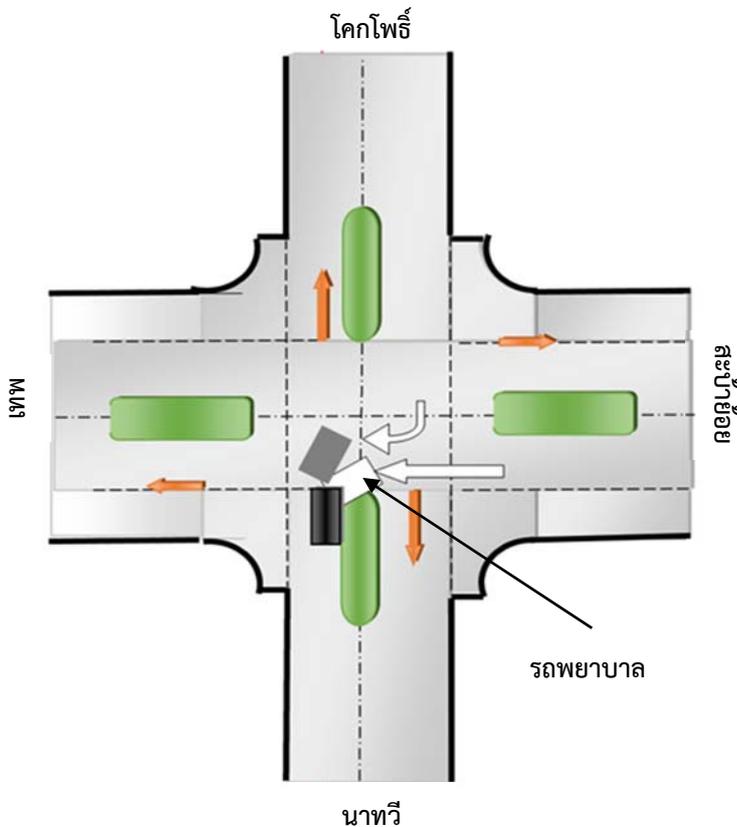
- หลังเกิดอุบัติเหตุ ผู้โดยสารทั้งหมดรู้สึกตัวดี คนไข้และญาติไม่ได้รับบาดเจ็บ พยาบาลทั้งสองคนบาดเจ็บเล็กน้อย

การช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุและลักษณะการบาดเจ็บ

หลังจากเกิดอุบัติเหตุ คนขับรถพยาบาลได้วิทยุสื่อสารไปยังศูนย์สั่งการของโรงพยาบาลสะบ้าย้อย แต่ไม่สามารถติดต่อได้ พยาบาลประจำรถจึงได้แจ้งเหตุกับหัวหน้าตึกผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลสะบ้าย้อย เป็นช่วงเวลาเดียวกับที่รถพยาบาลของโรงพยาบาลโคกโพธิ์ขับผ่านเส้นทางนั้น จึงรับพยาบาลประจำรถคนไข้ และญาติ กลับไปโรงพยาบาลสะบ้าย้อย เพื่อวางแผนการรักษาต่อไป

ตารางที่ 1 รายละเอียดผู้ประสบอุบัติเหตุ จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่งที่นั่ง พฤติกรรม ลักษณะการบาดเจ็บและผลการรักษา

รายที่	เพศ	อายุ	ตำแหน่งที่นั่ง	พฤติกรรมก่อน ขณะ และหลัง เกิดเหตุการณ์	ลักษณะการบาดเจ็บ	ผลการรักษา
1	ชาย	30	ผู้ขับขี่	ก่อน ไม่ได้มองสัญญาณไฟจราจร ก่อนขับรถออกจากสี่แยก ขณะ คาดเข็มขัดนิรภัย หลัง รู้สึกตัวดีออกจากรถเอง	ไม่ได้รับบาดเจ็บ	ไม่ได้เข้ารับการรักษา
2	หญิง	26	ห้องโดยสาร รถพยาบาลนั่ง เก้าอี้บริเวณ ศีรษะคนไข้	ก่อน กำลังให้การพยาบาลคนไข้ ขณะ ไม่ได้คาดเข็มขัดนิรภัย ตก จากเก้าอี้ หน้ากระแทกอุปกรณ์ ภายในรถ หลัง รู้สึกตัวดีออกจากรถเอง	- แผลฉีกขาดเนื้อริมฝีปากบน - ฟันบนโยก - ต้นขาบนขวาบวมปวด	ทำแผลเย็บแผลฉีกขาด บรรเทาอาการปวดที่ โรงพยาบาลกลับไป พักฟื้นที่บ้าน
3	หญิง	34	ห้องโดยสาร รถพยาบาลนั่ง เก้าอี้ด้านข้าง เตียงคนไข้	ก่อน กำลังให้การพยาบาลคนไข้ ขณะ ไม่ได้คาดเข็มขัดนิรภัย ตก จากเก้าอี้ ศีรษะกระแทก หลัง รู้สึกตัวดี ออกจากรถเอง	- ศีรษะบวมโน เส้นผ่าศูนย์ กลาง 5 ซม. - ปวดบวมไหล่ขวาต้นขาบน ทั้งสองข้างและข้อเท้าขวา	ทำแผลฉีกขาดบรรเทา อาการปวดที่ โรงพยาบาลกลับไปพัก ฟื้นที่บ้าน
4	หญิง	49	นอนอยู่บนเปล คนไข้	ก่อน คาดเข็มขัด ขณะ นอนอยู่บนเปลคนไข้ หลัง รู้สึกตัวดี	ไม่ได้รับบาดเจ็บเพิ่มเติม	ส่งตัวไปรักษาอาการ เจ็บป่วยเดิมที่ โรงพยาบาลหาดใหญ่
5	หญิง	-	นั่งด้านขวา ของพยาบาล ตำแหน่งที่ 3	ก่อน - ขณะ ไม่ได้คาดเข็มขัดนิรภัย หลัง รู้สึกตัวดี ไม่ได้ตกจากเก้าอี้	ไม่ได้รับบาดเจ็บ	ไม่ได้เข้ารับการรักษา

รูปที่ 1 จำลองภาพทิศทาง และสถานที่เกิดอุบัติเหตุ

2. การศึกษาด้านยานพาหนะ

รถพยาบาลเป็นรถของหน่วยงานราชการเริ่มใช้เมื่อปี พ.ศ. 2555 ภายในรถมีเข็มขัดนิรภัย มีการจัดวางและติดตั้งอุปกรณ์ภายในครบถ้วน มีอุปกรณ์ยึดตรึงสำหรับพยาบาลและผู้ป่วยสมบูรณ์ ไม่มีการแก้ไขดัดแปลงเพิ่มเติม มีการทำประกันตาม พ.ร.บ. สภาพรถหลังเกิดเหตุ (จากภาพถ่าย) สัญญาณไฟฉุกเฉินกำลังเปิดใช้งาน ด้านหน้าบริเวณไฟหน้าซ้ายขวา (รูปที่ 3)

รูปที่ 3 ร่องรอยการเฉี่ยวชนรถพยาบาล

3. การศึกษาสิ่งแวดล้อม

เกิดเหตุบริเวณสี่แยกลำไพล หมู่ที่ 1 ตำบลลำไพล อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา มีเส้นจราจรชัดเจนดี จากการสอบถามผู้รับผิดชอบในการกำหนดสัญญาณไฟจราจร จากสำนักงานบำรุงทาง บริเวณแยกลำไพล ในช่วงวันที่ เวลาที่เกิดอุบัติเหตุ ได้ข้อมูลว่าสัญญาณไฟจราจรทั้งสี่ด้านใช้การได้ปกติ เปิดสัญญาณไฟเขียว 20 วินาที สัญญาณไฟแดง 40 วินาที การทวนสัญญาณไฟใช้เวลา 3 วินาที โดยการเปลี่ยนสัญญาณไฟแดงเป็นสัญญาณไฟเขียวจะไม่มี การทวนเวลา แต่การเปลี่ยนสัญญาณไฟเขียวไปเป็นสัญญาณไฟแดงจะทวนด้วยสัญญาณไฟเหลืองเป็นเวลา 3 วินาที กรณีไฟเขียว กระทบจะใช้เวลา 3 วินาทีก่อนเปลี่ยนเป็นสัญญาณไฟเหลืองอีก 3 วินาทีแล้วเป็นสัญญาณไฟแดง สัญญาณไฟจราจรถูกปล่อยที่ละด้าน เริ่มจากด้านขวาออกจากอำเภอสะบ้าย้อย ไปฝั่งตรงข้าม จากนั้นฝั่ง ขวาของถนนที่ออกจากอำเภอสะบ้าย้อยไปฝั่งซ้าย วนเป็นวงจรตาม เข็มนาฬิกา โดยใน 4 วนรอบของสัญญาณไฟใช้เวลาไม่เกิน 2 นาที กรณีเห็นสัญญาณไฟเขียวกระทบในระยะทางก่อนถึงสี่แยกใน ระยะทาง 200 เมตร เมื่อมาถึงสัญญาณไฟจะเป็นไฟแดง สอดคล้อง กับการสัมภาษณ์ผู้เห็นเหตุการณ์

วิจารณ์ผล

อุบัติเหตุในครั้งนี้เกิดเนื่องจากความประมาท และวิเคราะห์ สถานการณ์ผิดพลาด ในการขับรถผ่านบริเวณสี่แยก เนื่องจากการ มองเห็นสัญญาณไฟเขียวกระทบ (ใช้เวลา 3 วินาที) ในระยะทาง 200 เมตรก่อนถึงสี่แยกนั้น แสดงว่าเมื่อรถพยาบาลมาถึงสี่แยก สัญญาณไฟเขียวกระทบจะเปลี่ยนเป็นสัญญาณไฟแดง ซึ่งผู้ขับขี่ ควรชะลอ หรือหยุดรถ และมีการมองซ้าย-ขวาให้แน่ใจในความปลอดภัยทุกครั้งก่อนออกรถ นอกจากนี้ การโดยสารในท้องโดยสาร ในรถพยาบาล ที่มองไม่เห็นภายนอกทำให้ไม่เห็นเหตุการณ์ ไม่มี การระวังตนเอง ประกอบกับเป็นช่วงเวลาที่ต้องให้การพยาบาล คนไข้ และการมีญาตินั่งในท้องโดยสารในรถพยาบาล โดยไม่มีการ ใช้เข็มขัดนิรภัย เมื่อเกิดอุบัติเหตุได้สิ้นไกลมาชนกับพยาบาลที่กำลัง จะให้การพยาบาลคนไข้ ส่งให้พยาบาลประจำรถได้รับบาดเจ็บ ดังกล่าว

สิ่งที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

1. แจ้งข่าวอุบัติเหตุรถพยาบาลชนกับรถเก๋ง ในที่ประชุม สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสงขลา ในวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2558

ตารางที่ 2 สรุปปัจจัยนำไปสู่การบาดเจ็บในครั้งนี้

ระยะการเกิดอุบัติเหตุ	ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง	ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง		
		คน	ยานพาหนะ	สิ่งแวดล้อม
				กายภาพ
ก่อนเกิดอุบัติเหตุ	ผู้ขับขี่รถพยาบาล - ประเมินสถานการณ์ผิดพลาดจาก การตัดสินใจขับรถออกจากสี่แยก จากการมองเห็นสัญญาณไฟเขียวกระพริบในระยะทาง 200 เมตร ก่อนถึงสี่แยก ผู้โดยสารรถพยาบาล - 75% ไม่ได้คาดเข็มขัดนิรภัย หรือป้องกันตนเองจากการกระแทก	-	-	- ช้างถนนใกล้สัญญาณไฟจราจรมีกึ่งไม้บังสัญญาณไฟ
ขณะเกิดอุบัติเหตุ	ผู้โดยสารรถพยาบาล - 75% กระแทกกันเองและอุปกรณ์ภายในรถ - 50% กระเด็นออกจากที่นั่ง - 50% ศีรษะและใบหน้ากระแทกกับอุปกรณ์ภายในรถ	-	-	-
หลังเกิดอุบัติเหตุ	ไม่สามารถใช้วิทยุสื่อสารประจำรถติดต่อกับโรงพยาบาล	-	-	-

2. รายงานผลการสอบสวนสาเหตุการเกิด และสาเหตุการบาดเจ็บให้กับผู้รับผิดชอบงานบาดเจ็บของสำนักโรคไม่ติดต่อ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด หัวหน้างานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลศูนย์หาดใหญ่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการอบรม และพัฒนาศักยภาพพนักงานขับรถพยาบาล

ข้อเสนอแนะจากการสอบสวน

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการบนรถพยาบาล

1. ควรมีการทดสอบการใช้งานวิทยุสื่อสารในรถพยาบาลสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถติดต่อกับโรงพยาบาลปลายทาง หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ในยามฉุกเฉิน
2. ทบทวนการใช้อุปกรณ์ยึดตรึงบนรถขณะให้การดูแลผู้ป่วยบนรถ
3. ควรมีให้ความรู้พระราชบัญญัติจราจรทางบกและข้อกำหนดของผู้ขับขี่รถฉุกเฉินเพื่อให้ทราบถึงสิทธิการขับรถผ่านสัญญาณจราจรต้องลดความเร็วให้ช้าลง การใช้ไฟสัญญาณ เสียงสัญญาณไซเรน เป็นต้น
4. ผลักดันให้มีการทำประกันภัยรถพยาบาลให้ครอบคลุมบุคลากรภายในรถ

ปัญหาและข้อจำกัดในการสอบสวนอุบัติเหตุทางถนน

1. การสอบถามเหตุการณ์หลังเกิดอุบัติเหตุได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน เช่น พฤติกรรมการขับขี่ของผู้ขับขี่รถเก่ง และกระเบระ
2. การสอบสวนครั้งนี้ขาดข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการยุบตัว

จากการชนของรถ จุดชน จุดจอดของรถ ที่อาจจะนำไปสู่การประมาณความเร็วของรถ การเหวี่ยงตัวของรถที่ทำให้ผู้โดยสารกระเด็นภายในรถ และกลไกการบาดเจ็บ

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 สงขลา ในการสนับสนุนการทำงาน คุณณลินี ช่วยดำรงค์ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 สงขลา ในการตรวจทางความถูกต้องของการเขียนรายงาน ขอขอบคุณผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล สะบ้าย้อย พนักงานขับรถ พยาบาลประจำรถและชาวบ้านที่อาศัยใกล้จุดเกิดเหตุทุกท่านที่ให้ข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุ การบาดเจ็บ สำนักงานบำรุงทาง ที่ให้ข้อมูลสัญญาณไฟจราจร และแนวทางหลวงสงขลาที่ 2 ที่ให้ข้อมูลสถิติการเกิด ตลอดจนผู้ที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือที่ไม่ได้เอ่ยนามในที่นี้ทุกท่าน

เอกสารอ้างอิง

1. Y Holder, M Peden, E Krug, J Lund, G Gururaj, O Kobusingye. Injury surveillance guidelines. World Health Organization, Geneva; 2001.
2. World Health Organization. Road Traffic Injury Prevention Training Manual. World Health Organization, Geneva; 2006.
3. ญัฐกานต์ ไวนตร. แนวทางการสอบสวน สาเหตุการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการจราจรทางถนน. นนทบุรี: กลุ่มงานระบาดวิทยาโรคไม่ติดต่อ สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข; 2549.

แนะนำการอ้างอิงสำหรับบทความนี้

กษมา เทวินทรภักดี, นันทพร กลิ่นจันทร์, วันดี วณิชยศักดิ์พงศ์.
รายงานสอบสวนการบาดเจ็บทางถนนจากรถพยาบาลประสบ
อุบัติเหตุ อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา วันที่ 10 - 11 กุมภาพันธ์
2558. รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์
2558; 46: 257-63.

Suggested Citation for this Article

Tawintarapakti K, Klinjun N, Wanishsakpong W. Road
Traffic Investigation of an Ambulance Accident in
Thepha District, Songkhla Province, Thailand, 10th - 11st
February 2015. Weekly Epidemiological Surveillance
Report 2015; 46: 257-63.

Road Traffic Investigation of an Ambulance Accident in Thepha District, Songkhla Province, Thailand, 10th - 11st February 2015

Authors: Kasama Tawintarapakti¹, Nuntaporn Klinjun¹, Wandee Wanishsakpong²

¹ Office of Disease Prevention and Control Region 12, Songkhla, Thailand

² Department of statistics, Faculty of science, Kasetsart University, Thailand

Abstract

On 10th - 11st February 2015, the Surveillance Rapid Response Team (SRRT) of the Office of Disease Prevention and Control Region 12, Songkhla Province, conducted the injury investigation of an ambulance accident at an intersection in Thepha District, Songkhla Province, in order to describe the event and the factors affecting injury, for the purpose of implementing specific interventions to prevent future road traffic injuries. A descriptive study was developed by gathering data from medical documents, physical investigation of the scene and interviewing those involved in the event. The factors of injuries were analyzed by using the Haddon matrix method.

This investigation involved 7 people and 3 vehicles, including an ambulance, a car and a pickup. Two nurses in the rear compartment of the ambulance sustained minor injuries caused by impact with other objects inside the ambulance. This accident occurred because of negligence on the part of the ambulance driver who drove through the traffic intersection when the traffic lights were red. Seatbelt non-use at the time of a crash by the two nurses and one passenger caused them to hit each as well as the objects inside the vehicle. We recommend that all occupants should wear their seatbelt in the rear of the ambulance while the vehicle is in motion. The ambulance driver should be educated on the Road Traffic Act and trained on how to drive through the traffic intersections.

Keywords: investigation, injury, accident, ambulance, Songkhla